

ZOOLOGICKÉ DNY

Brno 2015

*Sborník abstraktů z konference
12.-13. února 2015*

Editori: BRYJA Josef, ŘEHÁK Zdeněk & ZUKAL Jan

Pořadatelé konference:

Ústav biologie obratlovců AV ČR, v.v.i., Brno

Ústav botaniky a zoologie, Přírodovědecká fakulta MU, Brno

Česká zoologická společnost

Místo konání: Ekonomicko-správní fakulta MU, Lipová 41a, 602 00 Brno-Pisárky

Datum konání: 12.-13. února 2015

Řídící výbor konference:

Bryja J. (Brno)

Drozd P. (Ostrava)

Horská M. (Brno)

Kaňuch P. (Zvolen)

Krištín A. (Zvolen)

Macholán M. (Brno)

Munclinger P. (Praha)

Pekár S. (Brno)

Pižl V. (České Budějovice)

Řehák Z. (Brno)

Sedláček F. (České Budějovice)

Stanko M. (Košice)

Tkadlec E. (Olomouc)

Zukal J. (Brno)

BRYJA J., ŘEHÁK Z. & ZUKAL J. (Eds.): Zoologické dny Brno 2015. Sborník abstraktů z konference 12.-13. února 2015.

Vydal: Ústav biologie obratlovců AV ČR, v.v.i., Květná 8, 603 65 Brno

Grafická úprava: BRYJA J. & KOMÁRKOVÁ J.

1. vydání, 2015

Náklad 550 výtisků.

Doporučená cena 150 Kč.

Vydáno jako neperiodická účelová publikace.

Za jazykovou úpravu a obsah příspěvků jsou odpovědní jejich autoři.

ISBN 978-80-87189-18-4

Původce chytridiomykózy obojživelníků potvrzen už i na Balkáně, je se čeho obávat?

BALÁŽ V. (1), SOLSKÝ M. (2), JABLONSKI D. (3), HAVLÍKOVÁ B. (2), VOJAR J. (2)

(1) Ústav ekologie a chorob zvěře, ryb a včel, Fakulta veterinární hygieny a ekologie VFU, Brno; (2) Katedra ekologie, Fakulta životního prostředí, ČZU Praha; (3) Katedra zoologie, Prírodovedecká fakulta, Komenského univerzity, Bratislava

Středomořská oblast patří mezi světová centra současné biodiverzity. Zdejší poloostrovy plnily funkci glaciálních refugii a migračních cest, což se odráží v jejich dnešní druhové a fylogenetické diverzitě. Aktuální krize biodiverzity se projevuje obzvlášť výrazně právě v oblastech s vysokou koncentrací druhů a pod největším extinkčním tlakem jsou obojživelníci. Na jejich úbytku se velkou mírou podílí nové choroby, globálně nejvýznamnější jsou chytridiomykóza a ranaviróza. Na jejich účet připadají masové úhyny a lokální extinkce několika druhů žab z Pyrenejského poloostrova. Postiženy byly i endemické druhy středomořských ostrovů a Apeninského poloostrova. Je proto překvapivé, že na Balkánu se chorobám obojživelníků dosud nevěnovala žádná pozornost.

Soubor 466 vzorků sbíraných v Černé Hoře, Albánii a Makedonii byl zpracován pomocí real-time qPCR na zjištění přítomnosti původce žabí chytridiomykózy – *Batrachochytrium dendrobatidis*. Pozitivní výsledek jsme zjistili u 5 z 11 testovaných druhů, celková relativní četnost pozitivních jedinců dosáhla 14% a patogen byl potvrzen na třetině vzorkovaných lokalit. Nejvyšší prevalenci jsme zaznamenali u skokanů rodu *Pelophylax*, nicméně infekce byla dále potvrzena u *Bombina variegata*, *Hyla arborea*, *Lissotriton vulgaris* a *Triturus macedonicus*. Zjištěné intenzity infekce se pohybovaly na nízké až střední úrovni a zvířata nevykazovala klinické příznaky nemoci. Tato situace odpovídá stavu ve střední Evropě. Některé linie *B. variegata* na Balkáně můžou vykazovat výšší citlivost k chytridiomykóze, podobně jako *Bombina pachypus* v Apeninách nebo *Alytes obstetricans pertinax* ve španělském pohoří Guadarrama.

V rámci dalšího výzkumu budou mezi zjišťované patogeny přidány ranaviry a původce mločí chytridiomykózy *B. salamandrivorans*. Detekce budou prováděny přímo v terénu pomocí přenosného přístroje Genie II metodou LAMP.

Projekt byl podpořen grantem č. 20144269 Grantové agentury FŽP, ČZU v Praze.

(PŘEDNÁŠKA)